

ԱՆԱՇԻՏ ԶՈՏՐԱԲԻ
ՂԱՐԻՔՅԱՆ

Երաժշտագետ, ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղի դոցենտ

Email: aksanamuna@mail.ru

Doi.10.58580/18290019-2022.2.63-84

«Երաժշտական Հայաստան» ամսագրի խմբագրական խորհրդի
երաշխավորությամբ՝ Հասմիկ Հայկի Հարությունյանի՝ 12.2.2023 թ.,
ընդունվել է տպագրության՝ 15.2.2023 թ.,
ներկայացրել է հեղինակը՝ 10.2.2023 թ.

**ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՕՐԱՅՈՒՅՅ. ՀՈՒՇԱԹ-ԵՐԹ-ԵՐ ԵՊԿ ԳՅՈՒՄՐՈՒ
ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ ՀԱՄԵՐԳԱՅԻՆ ԿՅԱՆՔԻՑ
(2019-2022 թթ.)**

Ամփոփում

Հոդվածը նվիրված է Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի Գյումրու մասնաճյուղի կողմից կազմակերպված առավել նշանակալից միջոցառումների, մասնավորապես՝ 2019-2022 թթ. լուսաբանմանը: Ժամանակագրության մեջ հիմնական ուշադրությունը դարձվում է համերգներին, համատեղ միջոցառումներին, գիտաժողովներին, որոնց ակտիվորեն մասնակցում էին ինչպես բուհի ուսանողները, այնպես էլ՝ դասախոսները: Հոդվածում նշվում է կոնսերվատորիայի մասնաճյուղի համերգային գործունեության կարևորությունը, որն անհերքելի է Գյումրու երաժշտական կյանքի զարգացման և դասական, ժողովրդական երաժշտության խթանման, ինչպես նաև հանդիսատեսի երաժշտական ճաշակի զարգացման գործում ինչպես Հայաստանի հյուսիսային մայրաքաղաք Գյումրիում, այնպես էլ ամբողջ հյուսիսային տարածաշրջանում:

Բանալի-բառեր. Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիա, Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի Գյումրու մասնաճյուղ, համերգներ, գիտաժողովներ, համագործակցություն:

Abstract

Musicologist, teacher at GBYSC Anahit Zohrap Gharibyan. - "Musical Calendar: memories from the Concert Life of GBYSC" (2019-2022).

The article is devoted to the coverage of more significant events organized by the Gyumri Branch of Yerevan Komitas State Conservatory, in 2019-2022, in particular. In dating, the main attention is paid to concerts, joint events, scientific conferences, in which both students and teachers of the university took an active part. The article highlights the importance of the concert activity of the branch of the conservatory, which is undeniable in the development of musical life and in the promotion of classical, folk music, as well as in the development of musical taste among concert audiences not only in the northern capital of Armenia - Gyumri, but also in the entire northern region of the country.

Key Words: Yerevan State Conservatory named after Komitas, Gyumri Branch of Yerevan State Komitas Conservatory, concerts, conferences, cooperation.

Абстракт

Музыковед, преподаватель ГФ ЕГК, Анаит Зограбовна Гарибян. - "Музыкальный календарь: страницы концертной жизни ГФ ЕГК (2019-2022 гг.).

Статья посвящена освещению наиболее значимых мероприятий, организованных Гюмрийским филиалом Ереванской государственной консерватории имени Комитаса, в частности в 2019-2022 г. Основное внимание уделяется концертам, совместным мероприятиям, научным конференциям, в которых активно принимали участие как студенты, так и преподаватели вуза. В статье упоминается о значимости концертной деятельности филиала консерватории, которая неоспорима в сфере развития музыкальной жизни и в пропаганде классической, народной музыки, а так же в сфере развития музыкального вкуса у аудитории не только в северной столице Армении - Гюмри, но и всего северного региона страны.

Ключевые слова: Ереванская государственная консерватория имени Комитаса, Гюмрийский филиал Ереванской государственной консерваторий имени Комитаса, концерты, конференции, сотрудничество.

Նախաբան

Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի Գյումրու մասնաճյուղի 25-ամյա հոբելյանը կարևոր իրադարձություն է ոչ միայն մասնաճյուղի ստեղծմանն ուղղակի ներդրում ունեցած, զարգացման տարբեր փուլերում իրենց ավանդը ներդրած անհատների համար, այլ նաև յուրաքանչյուր գյումրեցու համար նրանով, որ արվեստների ու արհեստների կենտրոն Գյումրիում 25 տարի առաջ երաժշտամշակութային դարբնոցի հիմքը դրվեց, որը ծառայելու էր արվեստի անխոնջ մշակներ պատրաստելու վեհ գործին:

Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի Գյումրու մասնաճյուղի ստեղծումը կենսական նշանակություն ունեցող իրադարձություն էր Գյումրի քաղաքի, ինչպես նաև այն մարդկանց համար, ովքեր 1988 թ. ավերիչ երկրաշարժից հետո մեծ հավատով լծվեցին երաժշտամշակութային կյանքի զարթոնքի բուն գործընթացին:

Գյումրիում հիմնվեց «Արվեստների Ակադեմիան»: Լենինականի ՀԿԿ նախկին քաղկոմի շենքը՝ ամրացվելուց հետո, հատկացվեց Երևանի արվեստների բուհերի՝ Գեղարվեստի պետական ակադեմիայի, Թատրոնի և Կինոյի պետական ինստիտուտի և Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի Գյումրու մասնաճյուղերին: Այդ գործում հսկայական ներդրում ունի սիյուռքից Հայաստան ժամանած դիրիժոր և կոմպոզիտոր Լորիս Ճգնավորյանը: «Ամեն ոք, - գրել է Շիրակի մարզպետարանի մշակույթի բաժնի պետ Հ.Կիրակոսյանը, - ով անցնում է Արվեստների ակադեմիայի շենքի կողքով, չի կարող չհիշել, որ այն ստեղծվել է Լ. Ճգնավորյանի ջանքերով: Նաև՝ իմ, քանի որ ես ամեն ինչ արեցի Գյումրիում արվեստների պրոֆեսիոնալ կրթության ձևավորման համար: Մի քանի տարվա տառապանքի ու չարչարանքի վարձն այս հրաշալի ուսումնական հաստատությունն էր, որի կազմի մեջ մտան կոնսերվատորիայի, թատրոնի և կինոյի ինստիտուտի և գեղարվեստի ակադեմիայի մասնաճյուղերը: Այդ բուհերն իրենց մեծ ներդրումն ունեն քաղաքի մշակութային կյանքում, նրանց շրջանավարտները գալիս են հարըստացնելու ձևավորված ավանդույթները» (1. էջ 88):

Երաժշտական մշակույթի և երաժշտական կրթության զարգացմանն ուղղված մասնաճյուղի բազմավեկտոր գործունեությունը կարևոր ներդրում էր ոչ միայն քաղաքի մշակութային կյանքի վերելքի առումով, այլ նաև դիտարկելով այն վերջին տարիների համայնապատկերում, կարելի է վստահորեն ասել, որ գիտաստեղծագործական գործընթացները նպաստեցին քաղաքի մշակութային դիմագծի հզորացմանն ու հարըստացմանը:

Գյումրիում մի քանի տարի շարունակ անցկացվող «Վերածնունդ» միջազգային մրցույթ-փառատոնը, կազմակերպչական գործընթացներում ընդգրկելով մասնաճյուղի մասնագիտական ներուժը, ևս իր հերթին, նպաստեց քաղաքի մշակութային կյանքի աշխուժացմանը. աշխարհահռչակ երաժիշտների մասնակցությամբ կազմակերպվեցին բազմաթիվ վարպետաց դասեր, համերգներ, միջազգային գիտաժողովներ, հանդիպումներ և այլն:

Երաժշտական կյանքի զարգացման մի նոր շրջան է ապրում բուհը վերջին երեք տարիներին: 2019 թ. հոբելյանական էր ինչպես մայր Երևանի պետական կոնսերվատորիայի, այնպես էլ մասնաճյուղի համար, միևնույն ժամանակ, պարտավորեցնող, քանզի լրանում էր Մեծ Կոմիտասի ծննդյան 150-ամյա հոբելյանը, որը նշվեց առանձնակի շուքով:

Միջոցառումների կազմակերպման կարևորումն ու արժեվորումը պայմանավորված էր Կոմիտասի ստեղծագործական բազմաշերտ ժառանգության նշանակալիության, նրա՝ կոմպոզիտորի ու երաժշտագետի անզնահատելի ներդրման, հայ կոմպոզիտորական դպրոցի հիմնադրման, ազգային ինքնության կայացման և հաստատման գործընթացում անզնահատելի ձեռքբերմամբ: Կոմիտասյան հոբելյանական տարին մասնաճյուղի համար նույնպես, անշուշտ, առանձնահատուկ էր միջոցառումների բազմազանությամբ և ձևաչափի ընտրության ինքնատիպությամբ. գիտական երաժշտական ցերեկույթներ, համերգ-դասախոսություններ, գիտաժողովներ, հանդիպում գրույցներ, համերգաշարեր, ինչպես նաև լսարանի առումով՝ Հառիճավանքի Թրբանճյան ընծայարան, Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարանի Գյումրու մասնաճյուղ, Շիրակի մարզային գրադարան, ոչ բազմաթիվ ուսումնական հաստատություններ, համերգասրահներ:

ԵՊԿ ԳՄ ուսանողուհի Ասյա Հովհաննիսյանը Հառիճավանքի Թրբանճյան ընծայարանում՝ Կոմիտասի 150-ամյակին նվիրված համերգին, 2019 թ.

Asya Hovhannisyanyan, student of YSC GB, at the concert dedicated to the 150th anniversary of Komitas at Trbanchyan Seminary in Harichavank, 2019

Студентка ГФ ЕГК Ася Ованисян на концерте, посвященном 150-летию Комитаса на Трбанчяновском семинарии, Аричаванк, 2019

Մասնաճյուղի ուսանողական խորհրդի նախաձեռնությամբ «Կոմիտասյան գարուն» խորագիրը կրող համերգաշարի շնորհիվ, կոմիտասյան երաժշտությունը հնչեց ոչ միայն համերգասրահներում, այլ նաև Գյումրու մի շարք հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում: Ընդլայնելով հանդիպումների շրջանակը և հաճախ հարմարեցնելով դրանց ձևաչափը լսարանի տեխնիկական հագեցվածությանն ու մասնագիտական պատրաստվածությանը, կազմակերպչական խումբը նախաձեռնել էր նաև դասախոսություններ՝ երաժշտա-

գիտական խոսքը համեմելով Մեծ վարդապետի կյանքից հետաքրքրաշարժ դրվագներով:

Կոմիտասյան հորելյանական տարին առանձնացավ նաև «Կոմիտաս-150» փառատոնի կազմակերպմամբ և անցկացմամբ, որը ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղի և Գյումրիում Ռուսաստանի գիտության ու մշակույթի կենտրոնի հետ համատեղ մշակված նախագիծ էր:

2019 թ. մայիսի 10-ին մասնաճյուղում հանդիսավորությամբ նշվեց ԽՍՀՄ ժողովրդական արտիստուհի Զարուհի Գոլուխանյանի մեկդարյա հորելյանը, որի շրջանակներում մասնաճյուղի վոկալ դասարանը անվանակոչվեց մեծանուն երգչուհու անունով: Ինչպես նշեց ԵՊԿ ԳՄ տնօրեն Հ. Հարությունյանը. «Ալեքսանդրապոլում հայտնի Բաբայան գերդաստանի շառավիղը համաշխարհային վոկալ արվեստի վարպետների փաղանգում է, ինչն էլ լավագույն առիթ հանդիսացավ ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղում երգչուհու անունով վոկալ դասարան բացելու և նրա անունը երաժշտական այս կրթօջախում մեծ պատվով ու նվիրումով հնչեցնելու համար: Անտարակույս, Զ.Գոլուխանյանի անունն անմար ջահի պես լուսավորելու է երգիչ ուսանողների մասնագիտական ուղին ու հետաքրքիր ստեղծագործական հանդիպումների առիթ է հանդիսանալու»:

2019 թ. մայիսի 10-ին ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղում նշվեց աշխարհահռչակ երգչուհի, ԽՍՀՄ ժողովրդական արտիստուհի Զարուհի Գոլուխանյանի մեկդարյա հորելյանը և բացվեց նրա անունը կրող լսարանը

On May 10, 2019 at YSC Gyumri Branch the centenary of the world-famous singer, People's Artist of the USSR Zaruhi Dolukhanyan was celebrated and the auditorium named after her was opened

Чествование всемирно известной певицы, Народной артистки СССР Заруи Долуханян, открытие аудитории ее имени в Гюмрийском филиале ЕПГ, 10 мая 2019

Մշակութային համագործակցությունը տարբեր կառույցների հետ հնարավորություն է ընձեռում նոր կապերի ստեղծման և զարգացման, ինչպես նաև ընդհանուր ստեղծագործական նախագծերի իրականացման համար: Այս առումով հատկանշական էին ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղի ուսանողների ելույթները «Դասական շաբաթ» փառատոնին (կազմակերպիչ՝ Գյումրու համայնքապետարան), «Արարատ Մկրտումյան» հանրապետական-երիտասարդական գրական ամենամյա մրցանակաբաշխությանը (կազմակերպիչ՝ Հայաստանի գրողների միություն):

ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղի լարային քառյակը ելույթ ունեցավ Գյումրու Մարիամ և Երանուհի Ասլամազյանների պատկերասրահում՝ «Դասական շաբաթ» փառատոնի շրջանակներում, 2020 թ.

The string quartet of YSC Gyumri Branch performed at the Gallery named after Mariam and Yeranuhi Aslamazyan in Gyumri, in the framework of the festival "Classic Week", 2020

Выступление струнного квартета ГФ ЕПГ в галерее Мариам и Ерануи Асламазян в рамках фестиваля «Классическая неделя», 2020

Լայն լսարան էր հավաքվել Արամ Խաչատրյանի տուն-թանգարանում «Ալեքսանդրապոլի աշողական համքարության ավանդույթները» թեմայով համերգ-դասախոսությամբ, որի ունկնդիրն էր «Հայէլեկտրամեքենա ԲԲԸ կից արվեստի և գրականության ժողովրդական համալսարանի երաժշտական ամբիոնը»: Հանդիպմանը դասախոսությամբ հանդես եկավ արվեստագիտության թեկնածու Հ. Հարությունյանը, երաժշտական նկատառումներով ելույթ ունեցան ԵՊԿ ԳՄ դասախոսներ և ուսանողներ:

Առհասարակ, նման հանդիպումները թե՛ իրենց մասնակիցներով ու հյուրերով, թե՛ բովանդակությամբ ու ձևաչափով ինքնատիպ են և առանձին ներկայացման պահանջ են առաջացնում:

ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղի մագիստրուս Լուսինե Հարությունյանի ելույթը Գյումրու Սուրբ Նշան եկեղեցում, 2019 թ.

YSC Gyumri Branch Master student Lusine Harutyunyan's performance at St. Nshan Church of Gyumri, 2019

Выступление магистра ГФ ЕПГ Лусине Арутюнян в церкви Святой Нишан. Гюмри, 2019

ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղի կատարողական բաժնի համերգները, ինչպես նաև տեսական բաժնի նախաձեռնությամբ ներբողական ուսանողական և դասախոսական գիտաժողովները, սեմինար-պարապմունքները, համերգ-դասախոսությունները՝ կատարված աշխատանքի յուրատիպ հաշվետվություն են, որոնք անցկացվում են տարին առնվազն երկու անգամ պարբերակա-

հիմնադրման 25-ամյա հոբելյանին

նությամբ:

2020 թ. համավարակը մեծ փորձություն էր նաև հայաստանյան մշակութային կյանքի համար, քանզի խաթարվեց մշակույթի զարգացման ընթացքը՝ առաջացնելով հետագա զարգացման այլընտրանքային ուղիների ու ձևաչափերի որոնման և ստեղծման անհրաժեշտություն: Արդյունավետ լուծումներից էր թվային տարրեր հարթակների կիրառումը՝ մասնավորապես լայն տարածում գրտավ հեռավար կամ առցանց տեխնոլոգիաների կիրառումը: Մասնաճյուղը մյուս ուսումնական հաստատությունների օրինակով անցավ հեռավար ուսուցման, իսկ համերգները տեսագրվեցին դատարկ դահլիճներում և հեռարձակվեցին թվային տիրույթներում:

2020 թ. ևս մի մեծ փորձություն էր Հայաստան աշխարհի համար՝ սանձազերծված 44-օրյա պատերազմի արհավիրքով, որը, ցավոք, լի էր և մարդկային, և տարածքային կորուստներով: Պատերազմում մասնաճյուղը կորցրեց իր լավագույն երեք ուսանողներին, որոնց հիշատակն անմար պահելու համար կազմակերպվեցին Հիշատակի և Հուշ-երեկոներ: Հերոսներից մեկի՝ Տիգրան Հարությունյանի հետմահու տպագրված «Սև արագիլ» բանաստեղծությունների գրքույկի հիման վրա, ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղի ուսանող Գրիգոր Խաչատրյանի հեղինակած վոկալ շարքը մասնաճյուղի սաների կատարմամբ և գրքի շնորհանդեսը յուրատիպ երախտիքի խոսք էր՝ ուղղված պատերազմում մարտիրոսացած յուրաքանչյուր հայորդուն:

Ստեղծագործական մեկ այլ ցերեկույթ էր ԵՊԿ ԳՄ-ի ուսանող, Արամ Հովհաննիսյանի դասարանի սան, կոմպոզիտոր՝ Արշակ Մուրադյանի հեղինակային համերգը, որի շրջանակներում հնչեցին երիտասարդ կոմպոզիտորի վոկալ, կամերային ստեղծագործություններ՝ մասնաճյուղի ուսանողների կատարմամբ:

Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի ստեղծման մեկդարյա պատմությունը հպարտություն է ներշնչում և պարտավորեցնում, միևնույն ժամանակ, ոգեշնչում շարունակելու հարթել այն մշակութային ուղին և ապահովել հաջող զարգացման հետագա ընթացքը, որն իր համար որդեգրել է կոնսերվատորիան:

2021թ. մայիսի 8-ին տեղի ունեցած «Աստղազարդ երկինքն իմ գլխավերևում» խորագրով համերգից հետո: Մասնակիցներ՝ ԵՊԿ օպերային ստուդիայի մենակատարներ, ԵՊԿ ԳՄ կամերային նվագախումբ

After the concert entitled "Starry Sky above My Head", May 8, 2021. Participants: Soloists of YSC Opera Studio, Chamber Orchestra of YSC GB, 2021

Солисты Оперной студии ЕГК и Камерный оркестр ГФ ЕГК после концерта «Звездное небо над головой». 8 мая 2021

Մասնաճյուղի կազմակերպած Անոն Բարաջանյանի ծննդյան 100-րդ և Խաչատուր Ավետիսյանի 95-րդ հոբելյանական տարեդարձներին նվիրված համերգները, որոնց ընթացքում հնչեցին կոմպոզիտորների լավագույն ստեղծագործությունների ընտրանին, ինքնատիպ նվեր էր կոնսերվատորիայի հիմնադրման 100-րդ տարեդարձի առթիվ:

Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի հիմնադրման 100-ամյակին նվիրված, կայացած բուհական և ուսանողական գիտաստեղծագործական ընկերության ներբուհական գիտաժողովներին՝ ելույթներով հանդես եկան բուհի տեսական և հումանիտար բաժինների դասախոսները, իսկ բուհի տեսական և կատարողական բաժնի ուսանողները հանդես եկան ոչ միայն բովանդակային ելույթներով, այլ նաև առաջին անգամ ներկայացրեցին դասական ստեղծագործությունների փոխադրումներ՝ տարբեր նվագարանների համար:

Տարաբնույթ միջոցառումներին երաժշտական տարբեր կատարումներով ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղի ուսանողների մասնակցությունն օրինաչափ երևույթ է և ապացույցն է երաժշտամշակույթի կարևորման գործընթացների: Վերջիններս իրենց կատարումներով հանդես եկան ՀՀ ԳԱԱ Ծիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոնի գիտաշխատող, Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի Գյումրու մասնաճյուղի դասախոս Հասմիկ Մատիկյանի հեղինակած «Անուշ ձայնով կանչեմ օրոր. անգլալեզու և հայ օրորոցային տեքստերի լեզվա-բանագիտական քննություն» մենագրության, ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղի դասախոս Անահիտ Վալեսյանի «Կարոտի սպասումով» խորագրով քնննի պիեսների ժողովածուի շնորհանդեսներին, ինչպես նաև «Սպենդիարյան – 150» երաժշտական փառատոնի շրջանակներում Ա. Սպենդիարյանի տուն-թանգարանի և ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղի համագործակցության հուշագրի ստորագրման հանդիսավոր արարողությանը:

Գյումրու մասնաճյուղի դասախոսները և ուսանողները Կարծախում մասնակցեցին աշուղ Ջիվանու հիշատակի օրվան

Professors and students of the Gyumri Branch participated in Ashugh Jivani's memorial day in Kartsakh

Выступление профессоров и студентов ГФ ЕГК на Дне памяти Ашуга Дживана, Карцах

Գյումրին մշտապես առանձնացել է իր երաժշտասեր հասարակությամբ, հատկապես՝ խստապահանջ հանդիսատեսով: Հենրի Փրբսելի «Դիդոնա և Էնեաս»

Նվիրվում է ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղի

օպերայի բեմադրությունը Գյումրու մշակութային կյանքում 2021 թ. նոյեմբերի 11-ին կարևոր իրադարձություն էր, որի նախաձեռնողը փարիզարնակ գյումրեցի երաժիշտ Նարինե Մինոյանն էր, ով կարճ ժամանակահատվածում համախմբեց երիտասարդ կատարողներին, իսկ Միլանից հրավիրված կլավեսինահար և երգեհոնահար, դիրիժոր, բարոկկո օպերայի փայլուն գիտակ Ստեֆանո Բնտրիերին՝ օպերայի ոճական, կատարողական, արտահայտչական-տեխնիկական հմտությունները յուրացնելու նպատակով վարպետության դասերի շարք անցկացրեց օպերայում հանդես եկող Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի Գյումրու մասնաճյուղի կամերային նվագախմբի երաժիշտների հետ (դիրիժոր՝ Ա. Կարճյան):

Հենրի Փրսելի «Դիդոնա և Էնեաս» օպերայի բեմադրությանը մասնակցեց նաև ԵՊԿ ԳՄ Կամերային նվագախումբը, 2021 թ.

The Chamber Orchestra of YSC GB also took part in the performance of the opera "Dido and Aeneas" by Henry Purcell in 2021

Камерный оркестр ГФ ЕГК в постановке оперы «Дидона и Эней» Генри Перселла. 2021

Առանձնահատուկ հիշատակման է արժանի դաշնամուրի և կամերային նվագախմբի փոխադրությամբ Ֆ. Շոպենի 2-րդ դաշնամուրային Կոնցերտի կատարումը, որն առաջին անգամ գյումրեցի երաժշտասեր հասարակությանը ներկայացրեց շվեյցարացի անվանի դաշնակահար Ժոզեֆ Մորիս Վեդերը՝ Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի Գյումրու մասնաճյուղի կամերային նվագախմբի ուղեկցությամբ:

Շվեյցարացի անվանի դաշնակահար Ժոզեֆ Մորիս Վեդերը՝ ԵՊԿ ԳՄ կամերային նվագախմբի հետ

The famous Swiss pianist Joseph Maurice Vedder with the Chamber Orchestra of YSC GB

Известный швейцарский пианист Жозеф Морис Веддер с камерным оркестром ГФ ЕГК

ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղի Հայ ավանդական երաժշտության կատարողական արվեստի բաժնի դասախոս՝ ՀՀ Արվեստի վաստակավոր գործիչ Ջեմմա Քաղցրիկյանի ուսանողների և Գյումրու Ժողովրդական գործիքների պետական նվագախմբին կից գործող Հայ

ազգային երգեցողության «Շերամ» ստուդիայի սաների մասնակցությամբ համերգը նվագախմբի և ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղի համագործակցության լավագույն դրսևորումներից մեկն էր:

ԵՊԿ ԳՄ ուսանողուհի Դիանա Հովհաննիսյանը ելույթ ունեցավ Գյումրու Ժողովրդական գործիքների պետական նվագախմբի հետ, 2021 թ.

Diana Hovhannisyanyan, student of YSC GB, performed with Gyumri State Orchestra of Folk Instruments, in 2021

Студентка ГФ ЕГК Диана Ованнисян и Государственный оркестр народных инструментов Гюмри, 2021

2022 թ. նշանավորվեց մասնաճյուղի երաժշտական կյանքի աշխուժացմամբ՝ կապված ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղի հիմնադրման 25-ամյա հոբելյանի հետ. այն յուրատիպ հաշվետվության տարի էր՝ լի ստեղծագործական նոր համագործակցություններով, մտահղացումների իրագործմամբ և բազմաթիվ հետաքրքիր միջոցառումներով:

Գյումրու համայնքապետարանի և ԵՊԿ ԳՄ-ի սերտ համագործակցության շրջանակներում կազմակերպվեցին ցերեկայիններ և երաժշտական երեկոներ՝ մասնաճյուղի սաների և լարային քառյակի մասնակցությամբ: Այս առումով հատկանշական էր «ART ՇԱԲԱԹ»-ի հանդիսավոր փակումը, միջոցառում, որին մշտապես աջակցել է մասնաճյուղը, և որի իրագործումը լիարժեք էր լինի առանց կոնսերվատորիայի սաների:

Բուհի վոկալ բաժնի սաների մասնակցությամբ համերգը, որը նվիրում էր ոչ միայն զարնանամուտի, մայրության ու գեղեցկության տոներին, այլև Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի Գյումրու մասնաճյուղի հիմնադրման 25-ամյակին, դարձավ հոբելյանական համերգաշարերի մեկնարկի խորհրդանիշ, որին հաջորդեցին զարնանային համերգաշարերը՝ մասնաճյուղի տարբեր բաժինների մենահամերգները և հանդիսավոր ցերեկայինները՝ մասնաճյուղի ուսանողների մասնակցությամբ:

2022 թ. դեկտեմբերի 11-ին Գյումրու Տեխնոլոգիական կենտրոնի դահլիճում հանդես եկավ Գյումրու պետական սիմֆոնիկ նվագախումբը, գեղարվեստական ղեկավար և գլխավոր դիրիժոր Երվանդ Վարդյան: Համերգը նվագախումբը սիրով նվիրել էր Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի Գյումրու մասնաճյուղի հիմնադրման 25-ամյակին: Որպես մենակատարներ նվագախմբի հետ հանդես եկան բուհի ուսանողները: Բուհի 2-րդ կուրսի ուսանողուհի Անահիդա Զաքարյանը (պրոֆեսոր Արմեն Հարությունյանի դասարան) կատարեց Հ. Վենյավսկու ջութակի և նվագախմբի N 2 ռե մինոր, օր. 22 Կոնցեր-

հիմնադրման 25-ամյա հոբելյանին

տր, 2-րդ կուրսի ուսանողուհի Լյուդմիլա Հովսեփյանը (Լուսինե Ղուկասյանի դասարան) հանդես եկավ Կ. Մեն-Սանսի դաշնամուրի և նվագախմբի N 2 սուլ միևնուր, օր. 22 Կոնցերտի կատարմամբ: Համերգի վերջում հնչեց Կ. Մեն-Սանսի «Մուսան և պոետը» Սիմֆոնիկ պոեմը՝ ջութակի, թավջութակի և նվագախմբի համար, օր. 132, որը կատարեցին Անահիդա Զաքարյանը և մասնաճյուղի շրջանավարտ՝ Ազատ Հարությունյանը: Համերգին տոնական լիցքեր հաղորդեցին ոչ միայն ուսանողների ոգեշունչ կատարումները, այլև Գյումրու պետական սիմֆոնիկ նվագախմբի առանձնահատուկ ջերմ ընկերակցությունը՝ բուհի հետ ունեցած ներդաշնակ փոխգործունեության և ապագա հեռանկարային ծրագրերում ընդգրկվելու ակնկալիքով:

ԵՊԿ ԳՄ հիմնադրման 25-ամյակին նվիրված համերգ՝ Գյումրու պետական սիմֆոնիկ նվագախմբի հետ, 2022 թ.

A concert dedicated to the 25th anniversary of the foundation of YSC GB with the Gyumri State Symphony Orchestra, 2022

Концерт посвященный 25-летию со дня основания ГФ ЕГК с Гюмрийским государственным симфоническим оркестром, 2022 г.

2022 թ. դեկտեմբերի 16-ին Գյումրու ժողովրդական գործիքների պետական նվագախմբի դահլիճում կայացավ համերգ՝ նվիրված Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի Գյումրու մասնաճյուղի հիմնադրման 25-ամյակին: Բուհի և վաստակաշատ նվագախմբի համագործակցությունը ներդաշնակ զարգացման մեջ է և շատ արգասաբեր է հատկապես սկսնակ երաժիշտներին կատարողական արվեստում լուրջ մասնագիտական աջակցության ու ամենատարբեր բեմահարթակներում հանդես գալու հնարավորության նկատառումներով:

Համերգին մասնակցում էին Գյումրու ժողովրդական

գործիքների պետական նվագախումբը, (գեղարվեստական դեկավար և գլխավոր դիրիժոր Ջենմա Քաղցրիկյան, դիրիժոր՝ Կարեն Մայիլյան), ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղի Հայ ավանդական երաժշտության կատարողական արվեստի բաժնի ուսանողներ՝ երգիչներ Դիանա Հովհաննիսյանը, Մերի Դոխտյանը, Դավիթ Գալոյանը, Վարդանուշ Քալաշյանը (դասախոս, դոցենտ Ջենմա Քաղցրիկյան) և դուդուկահարներ Գրիգոր Տոնոյանը, Ռաֆիկ Սարիբեկյանը, Մարտուն Խաչատրյանը (դասախոս, ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղի Հայ ավանդական երաժշտության կատարողական արվեստի բաժնի վարիչ Կարապետ Շարոյան), քամանչահար Ֆերդինանդ Մարրյանը (դասախոս Արմեն Այվազյան): Հնչեցին հայ ժողովրդական և աշտոկական երգեր, Խ. Ավետիսյանի երգերի փոխադրումներ:

Գյումրու ժողովրդական գործիքների պետական նվագախմբի գեղարվեստական դեկավար և գլխավոր դիրիժոր Ջենմա Քաղցրիկյան

Jemma Kaghtsrikyan, Artistic Director of Gyumri State Orchestra of Folk Instruments

Художественный руководитель и главный дирижер Государственного оркестра народных инструментов Гюмри Джемма Кахирикян

Գյումրու ժողովրդական գործիքների պետական նվագախումբ Gyumri State Orchestra of Folk Instruments

Государственный оркестр народных инструментов Гюмри

ԵՊԿ ԳՄ ուսանողներ Դավիթ Գալոյան, Մարտուն Խաչատրյան և դուդուկահար Հարություն Հարությունյան
Students of YSC GB David Galoyan, Martun Khachatryan and duduk player Harutyun Harutyunyan

Студенты ГФ ЕГК Давид Галоян, Мартун Хачатрян и у Арутюн Арутюнян (дудук)

2022 թ. նոյեմբերի 27-ին ԵՊԿ ԳՄ-ի նախաձեռնում

թյամբ Գյումրու տեխնոլոգիական կենտրոնի դահլիճում կայացավ Ա. Տիգրանյանի «Անուշ» օպերայի առաջին բեմադրության 110-ամյակին նվիրված համերգ-երեկոն, որի ընթացքում Թումանյանի անմահ պոեմից դրվագներ ընթերցեց աճեմյանական թատրոնի ճանաչված դերասան, ՀՀ վաստակավոր արտիստ Տ. Գաբրյանը: Մենակատարներն էին ԵՊԿ մագիստրոսներ Ն. Սաղաթելյանը (Անուշ), Գ. Պողոսյանը (Մարո), Ա. Առաքելյանը (Մոսի) անցորդի դերերգը կատարեց ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղի ուսանող Գ. Գևորգյանը, Անուշի մոր դերերգը՝ ուսանողուհի Ա. Վարդանյանը: Առաջին անգամ բեմ բարձրացավ ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղի երգչախումբը՝ Ա. Մանուկյանի ղեկավարությամբ, կոնցերտ-մայստեր Լ. Ղուկասյանի վարպետ նվագակցությամբ:

2022թ. դեկտեմբերի 24-ին Գյումրու տեխնոլոգիական կենտրոնի դահլիճում տեղի ունեցավ ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղի 2022թ. տարեվերջի համերգը

The end-of-the-year concert of the YSC Gyumri branch took place in the hall of the Gyumri Technology Center, on December 24, 2022

Заключительный концерт года ГФ ЕГК. Зал Гюмрийского Технологического Центра. 24 декабря 2022

Ա.Տիգրանյանի «Անուշ» օպերայի առաջին բեմադրության 110-ամյակին նվիրված համերգի մասնակիցները

Participants of the concert dedicated to the 110th anniversary of the first performance of the opera "Anoush" by A. Tigranyan

Участники концерта, посвященного 110-летию премьеры оперы А. Тиграняна "Ануш"

ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղի 25-ամյակին նվիրված բազմաթիվ համերգների ու հանդիպումների շրջանակում տեղի ունեցան նաև հայ անվանի կոմպոզիտորներ Երվանդ Երկանյանի և Ռոբերտ Ամիրխանյանի հեղինակային համերգները:

2022 թ. դեկտեմբերի 24-ին Գյումրու տեխնոլոգիական կենտրոնի դահլիճում տեղի ունեցավ ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղի 2022 թ. տարեվերջի համերգը: Տարին հորելյանական էր բուռի 25-ամյա տարեգրության մեջ: Հնչեցին բարեմաղթանքներ ու ցանկություններ: Ելույթ ունեցան բուռի ուսանողներն ու դասախոսները, երգչախումբը՝ Արփիհեն Մանուկյանի ղեկավարությամբ: Խոնարհումի խոսքեր հնչեցին բուռի հիմնադիրների, հատկապես մանտրո Լորիս Ճգնավորյանի, դասախոսների և ուսանողների հասցեին: Համերգին ներկա էին և իրենց ջերմ ցանկությունները բարեմաղթեցին բուռի հիմնադիր տնօրեն Ստեփան Խաչատրյանը, փողային բաժնի վարիչ, պրոֆեսոր Արտուշ Գևորգյանը: Տնօրեն Հ. Հարությունյանն ամփոփելով հորելյանական տարին, միևնույն ժամանակ նշեց, որ գալիք տարում շարունակվելու են հորելյանական հանդիսություններն ու համերգները՝ ակնկալելով մանտրո Լորիս Ճգնավորյանի ներկայությունը:

Այսպիսով, ԵՊԿ ԳՄ-ի հիշատակված համերգներին, համերգաշարերին և բազմաբովանդակ միջոցառումներին ունկնդրի և հանդիսատեսի ջերմ ընդունելությունը, շնորհավորանքի ու շնորհակալական խոսքերը, համերգից համերգ ունկնդրի աճող հետաքրքրությունը պարտավորեցնող է, քանզի կատարողի երաժշտական կատարողականության տեխնիկական կողմը դաստիարակվում է անդադար գործընթացում, ինչպես նաև դասատու-աշակերտ համատեղ մանրակրկիտ, տքնալից աշխատանքի շնորհիվ:

Մանկավարժական ձեռքբերումները, սկզբունքները, հնարները և վարպետության այլ բաղադրիչները փոխանցվում են սերնդեսերունդ, ձեռքից ձեռք, որպես արժեքավոր ժառանգություն ու հարստություն, և, որպես երիտասարդ կառույց, մասնաճյուղը քայլել և շարունակելու է քայլել իր մեծերի հարթած ճանապարհով, ժառանգելով մեկդարյա հարուստ պատմություն ունեցող երաժշտական դարբնոցի՝ մեծն Կոմիտասի անունը կրող կոնսերվատորիայի կուտակած մեծագույն փորձը:

Տեղին է հիշել մեծանուն կոմպոզիտոր, դաշնակահար Ռ. Շումանի հետևյալ խոսքերը. «...մենք դեռ չենք ավարտել մեր արվեստի ճանապարհը, դեռ շատ անելիքներ կան ապագայում, որ մեր շրջապատում ապրում են այնպիսի տաղանդներ, ովքեր մեր մեջ հույսեր են ամրացնում դեպի երաժշտարվեստի հարուստ ծաղկումը, և որ առավել մեծ հույսեր են առաջանալու: ...Եվ ինչ օգուտ կա արվեստով զբաղվելու մեջ, եթե ձգտում չունես ինչ-որ բանի հասնելու» (2. էջ 221):

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Կիրակոսյան Հ., Անմոռուկներ, Եր., 2007թ.:
2. Шуман Р., О музыке и музыкантах., /Собр. статей том II-A, М.: Музыка, 1978.
3. Թովմասյան Վ. Խ., Գևորգ Արմենյան. ծննդյան 85-ամյակին., //Երաժշտական Հայաստան, 1 (24) 2007 թ., էջ 26-27:
4. Ղազարոս Սարյանին նվիրված միջոցառումները

(2010 թ.), //Երաժշտական Հայաստան, 4 (39) 2010 թ., էջ 72-76:

5. Саакян В., Зара Долуханова., //Музыкальная Армения., 1 (16)2005., С. 32-37.

Kirakosyan H., Anmorukner/Forget-Me-Nots, Yerevan, 2007.

Shuman R., On Music and Musicians., /Collection of articles, Vol. II-A, M.: Music, 1978.

Tovmasyan V. Kh., Gevorg Armenyan: dedicated to the 85th birthday anniversary, //Musical Armenia, 1 (24) 2007, p. 26-27.

Events dedicated to Gh. Saryan (2010), //Musical Armenia, 4 (39) 2010, p. 72-76

Sahakyan V., Zara Dolukhanova. //Musical Armenia., 1 (16) 2005., p. 32-37.

REFERENCES

1. Kirakosyan H., Anmorukner, Yer., 2007 th.
2. Shuman R., O Muzike i muzikantakh., /Sbornik statej, tom II-A, M.: Muzyka, 1978.
3. Thovmasyan V. Kh., Gevorg Armenyan: tsndyan 85-amyakin., //Yerazhshtakan Hayastan, 1 (24) 2007 th., ejj 26-27.
4. Ghazaros Saryanin nvirvats mijotzarumner' (2010 th.), //Yerazhshtakan Hayastan, 4 (39) 2010 th. ejj 72-76.
5. Saakyan V., Zara Dolukhanova., //Muzykal'naya Armeniya., 1 (16)2005., S. 32-37.

Հեղինակի մասին. ԱՆԱՀԻՏ ԶՈՀՐԱԲԻ ԴԱՐԻԲՅԱՆ, երաժշտագետ, ԵՊԿ ԳՄ դասախոս, [ծ. 1977 թ., ք. Լենինականում (այժմ Գյումրի)], երաժշտագետ: Ավարտել է՝ 2005-ին Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի Գյումրու մասնաճյուղի երաժշտագիտական բաժինը (դոցենտ Վ. Ադամյանի դասարանը): 2005 թվականից առ այսօր աշխատում է ԵՊԿ Գյումրու մասնաճյուղում, դասավանդում է երաժշտության պետության դասընթացը: Հանդես է եկել հանրապետական և միջազգային գիտաժողովներում: Հեղինակ է շուրջ հինգ գիտական հոդվածների երաժշտության պատմության և ֆոլկլորագիտության մասին:

About the author: ANAHIT ZOHRAV GHARIBYAN, musicologist, lecturer at the Gyumri branch of YSC, [born in Leninakan (now Gyumri) in 1977]. She graduated from the Musicology Department of the Gyumri branch of Yerevan Komitas State Conservatory (class of Associate Professor V. Adamyan). Since 2005 she has been working at the Gyumri branch of YSC, teaching the music history course. She has presented at national and international scientific conferences. She is author of about five scientific articles on the history of music and folklore.

Об авторе: АНАИТ ЗОГРАБОВНА ГАРИБЯН [род. в 1977 г. Ленинанкан (ныне Гюмри)], музыковед, преподаватель. Окончила Гюмрийский филиал Ереванской государственную консерватории имени Комитаса, класс В. Адамяна (2005). С 2005 года работает в Гюмрийском филиале ЕГК. Выступала с докладами на международных и республиканских конференциях. Автор около пяти научных статей по истории музыки и фольклора.